

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

D, 1448.

Meddelelser

fra

Grenaa Realskole

1900.

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

Meddelelser

fra

Grenaa Realskole

1900.

M. Laurßen,
cand. theol., Skolens Bestyrer.

„Grenaa Avis“s Bogtrykkeri.

Realundervisningens Formaal.

Det er sagt saa ofte og vil blive sagt endnu mange Gange, at vi lære „ikke for Skolen, men for Livet“, eller med andre Ord: Skolen har ikke sit Maal i sig selv, men i det daglige Liv, saaledes som det fremtræder med sine Krav, naar vi have naaet den Alder, da vi skulle sørge for os selv. Dette Ord vil aldrig blive en Høfkel eller en Trivialitet, hvor ofte det end gentages; det vil til alle Tider blive staaende som en almengyldig Rettejnor for Undervisningen i vore Læreanstalter, hvad enten disse ere Almueskoler eller højere Skoler, og det vil atter og atter mane os til at sigte Lærestoffet saaledes, at vi faaste al ufrugtbar og betydningslos Skolekundskab over Bord som overflodig og skadelig Ballast og kun beholde det, som virkelig har Verdi. Men er nu Undervisningen i vore Skoler saaledes indrettet, at den kan gøre Hyldest over for denne Fordring? Dette Spørgsmaal skal her ikke drøftes i helle sin Udfretning; der skal kun tages Hensyn til en enkelt Art af vore Skoler, nemlig Real-skolen. Althaa: er Undervisningen i vore Realskoler af den Beskaffenhed, at den meddeler de unge saadanne Kundskaber, som kunne faa Betydning for dem i det praktiske Liv?

De Krav, som Livet stiller til os i Henseende til Kundskaber, ere ikke de samme for os alle, de rette sig efter den Gerning, vi have valgt, og efter den Stilling, vi indtage i Samfundet; der gives jo Livsstillinger, som kreve omfattende Kundskaber og stor Modenhed og Landsudvikling, og der gives andre, som stille mindre Fordringer. Man maa derfor gøre sig

Nede for, hvortil de Kunstdskaber, som meddeles i Realstoler, skulle anvendes, og man maa være klar over, hvad der er Formalet for Realstolens Undervisning, og hvor vidt den fører sine Elever. Herom synes der imidlertid ikke at være Enighed mellem Skolen selv og de Forældre, hvis Barn frekventere Skolen, eller de Principaler, i hvis Tjenseste de unge efter endt Skoletid træde ind. Forældrene ere tilboelige til at forlange, at den Eksamens, som danner Afslutningen paa Realundervisningen, lige straks skal kunne omfattes i klingende Mont, og Principalerne forudsætte ikke saa sjældent, at Preliminariisterne uden videre Uddannelse skulle kunne paataage sig de mest forskelligartede Bestillinger. Dette er baade en Overvurdering af Skolens Evne og en Misundervisning af dens Formaal. Realstolen er kun i ganzte enkelte Tilfælde i Stand til at føre sine Elever saa vidt, at de uden videre kunne paataage sig en praktisk Virksomhed. Det er vel ikke usædvanligt, at unge Mennesker i 17—18 Aars Alderen saa at sige lige fra Eksamensbordet gaa ind til selvstændig Lærer- eller Lærerindevirksomhed; men at haadanne Lærere eller Lærerinder ikke kunne være i Besiddelse af den formodne Modenhed og aandelige Overlegenhed, vil enhver kunne forstaa. Det er heller ikke Formalet for Realundervisningen at føre de unge saa vidt, at de straks kunne forse for sig selv. Realstolen er ikke og skal ikke være nogen Højskole lige saa lidt som Almueskolen. Det er en aldeles uberettiget og urimelig Fordring, at Realstolen skulde uddanne sine Elever til denne eller hin bestemte Livsstilling og uddanne dem saaledes, at de skulde kunne tiltræde denne uden yderligere Forberedelse. Hvor urimelig denne Fordring er, ser man bedst ved at lægge Mærke til, hvilke Livsstillinger Preliminariisterne kunne vælge. Realstolens Elever gaa til Handelen, Haandværket, Landbruget, Lærervirksomheden, Post-, Telegraph-, Jernbane- og Toldvaesenet o. s. v. Hvis nu Skolen skulde forberede sine Elever til uden videre Uddannelse og Evelse at gaa over i en af disse ret forskellige Livsstillinger, da maatte den blive til en Universalskole, et Indbegreb af Højskoler i Smag med Universitetet og med et Lærer- og Undervisningsapparat saa kompliceret og indviklet, at det kun funde præsteres i en Stor-

stad. Realstolen er ikke en Fagstole, men den er en Forberedelsesstole for Fagstolen, hverken mere eller mindre. Naar et ungts Menneske har taget Preliminærcræksamen, saa er han ikke dermed færdig; han skal i Handelslære, for han kan blive en brugbar Kømmis, han skal i Haandværkerlære, for han kan blive Snedker, Smed, eller hvad han nu vil være, han skal i Lære paa et Postkontor, for han kan saa Anhættelse ved Postvæjenet o. s. v. Fagstolen tager sat, hvor Realstolen slipper. Realstolens Formaal er kun dette: at bibringe de unge en saadan Modenhed, at de kunne saa fuldt udnytte af Undervisningen i Fagstolen og hurtigt og let sætte sig ind i de specielle Udgaver, som deres Livsstilling fører med sig; og har Realstolen naaet dette Maal, da vil man ikke med Villighed kunne forlange mere af den.

Naar altsaa Realstolen maa betragtes som en Forberedelsesstole, hvorfra de unge først efter videre Uddannelse kunne gaa ind til selvstændig praktisk Virksomhed, saa bliver Spørsgsmaalet, om den da tilfredsstiller de Krav, som man kan stille til en saadan Forberedelsesstole. Skolens Maal er at føre Eleverne frem til en vis Modenhedsgrad, og dette Maal søger den at naa ved at vælge et passende Undervisningsstof og ved til den afsluttende Prøve at kreve en vis Stofmængde gennem arbejdet og tilegnet. Spørsgsmaalet kan altsaa nærmere præciseres saaledes: er Realstolens Undervisningsstof af en saadan Bestaffenhed, at det virkelig kan udville Eleverne, og læres det i et saadant Omfang, at den tilsigtede Modenhed virkelig kan naa?

Vi ville først se paa Undervisningsstoffs Art og Bestaffenhed; vi ville se, hvad det er for Fag, Realstolen arbejder med. Der er først de Fag, hvis umiddelbare Nytte og Nodvendighed ligger saa klart for Dagen, at man ikke behøver nærmere at paavisse den: Læsning, Skrivning og Regning, hvilke Fag da ogsaa (ved Siden af Religion, som her er holdt uden for Sagen) danne Kernen i Almuestolens Undervisning. At disse Fag i Virkeligheden under normale Forhold ere Grundlaget og Betingelsen for enhver videre Udvikling, er ubestrideligt; men saa længe Undervisningen ikke gaar ud over

det rent elementære, kan man ikke kalde dem udviklende og modnende. Dette, at Barnet kan sætte de skrevne eller trykte Bogstavtegn i Forbindelse med visse Lyde, at det ved Skriftegn kan overføre bestemte Ord og Sætninger paa Tavlen eller Papiret, at det ved Hjælp af en Tabel, som det har lært udenad, kan udføre et simpelt Additions- eller Divisionsstykke — det er alt sammen rent mekaniske Færdigheder, som vel krever en vis Routine, men som, naar de først ere tilstrækkeligt indøvede, ikke stille Forderinger til Tænkeevnen. Det er imidlertid ikke nok, at Barnet kan plapre op af en Bog eller skrive noget efter Diktat eller udføre et almindeligt Tabelregnestykke; derved kan Almueskolens Undervisning ikke blive staaende, langt mindre da Realskolens. Barnet maa oplyres til virkelig at forståa, hvad det læser, og give denne Forståelses tilhængende ved rigtig Betoning af de enkelte Ord og Sætninger, det maa lære at udtrykke sine egne Tanke flart og korrekt baade i Tale og Skrift, og det maa øves i at operere frit og selvständigt med de Grundregler, som det har tilegnet sig ved den første Regneundervisning. Dette krever Tænkeevne og selvständigt Tankearbejde hos Barnet; men netop derved udvikles den Modenhed, som er Skolens egentlige Maal. At jaadamme Fag som Læsning, Skrivning og Regning, naar de da ikke blive staaende ved det rent elementære Trin, kunne udvikle og modne Eleverne, er ubestrideligt; men Undervisningen kan ikke indskrænkes til disse Fag alene, thi Elevernes Udvikling vilde derved blive ensidig og usuldkommen. Fagskolens Undervisning maa være mere eller mindre ensidig, den maa indskrænke sig til et enkelt Fag eller en enkelt Faggruppe; men Forberedelseskolens Undervisning skal være alsidig, den Modenhed, som er Maalset for Undervisningen, maa hvile paa jaas brede et Grundlag som vel muligt. Derfor sætter Realskolen ogsaa adskillige andre Fag paa sin Læseplan. Ved Valget af disse Fag er der taget Hensyn baade til de enkelte Fags opdragende og udviklende Egenskaber og til deres rent praktiske Verdi. Som Fag, der hovedsagelig have Bethydning for Elevernes aandelige Udvikling, vil jeg nævne: Matematik, Historie og Naturhistorie. Disse tre Fag ere for Tiden stærkt angrebne, fordi de efter Folks

Mening ikke ere tilstrækkelig „nyttige“. Det maa ganske vist indrommes, at deres Nutte og Nødvendighed ikke er saa haandgribelig, saa umiddelbart indlysende, som Tilfældet er ved Læsning, Skrivning og Regning; men for enhver, som vil og kan se til Bunde i Sagen, maa det dog staa klart, at de afgive værdifulde Bidrag til Fremme af Bornenes Modenhed. Der gives intet dag — Modersmalet ufortalt — der formaar at anspore og udvikle Tænkeevnen i den Grad som Matematikken; derigennem erhverves netop den Klarhed og Bevægelighed i Tanken, som i Forbindelse med Selvstændighed i Dommekraften betinger den virkelige Landsmodenhed. Af Historien er det naturligvis Verdenshistorien, som er mest udsat; Fædrelandshistorien lader man dog i Reglen i Fred. Historiens Betydning som Undervisningsfag ser jeg dels deri, at Fortællingerne om de fremragende Mænds og Kvinders Liv og Hærd have en væsentlig Indflydelse paa Bornenes moralste Udvikling, dels deri, at Hendskabet til de henfarne Tider indeholder Nogen til Forstaaelse af vor egen Tid. Historien lærer os at tage Stilling til de Brydninger, som ere fremme i vores Dage, den lærer os at forstå og bedomme dem paa rette Maade; og at dette netop nu, i vor rigt bevægede og rafstøje Tid, er af overordentlig stor Vigtighed, vil man næppe kunne besegte. Saaledes som Undervisningen i dette dag drives nu om Stunder, er den i høj Grad skiftet til ikke alene at vække Interesse for Dyrenes og Planternes Liv, men ogsaa — ligesom Matematikken — at anspore Bornene til selvstændigt Tænkearbejde. Af Naturhistorien lære vi, at vi befinde os midt i en broget Mangfoldighed af levende Besænere, som genvidig betinge hverandres Eksistens, en Verden af Vidunder, som villigt oplader sine Hemmeligheder for den indviede; og Bornene fås lyft til selv at bygge videre paa det Grundlag, som er givet ved Undervisningen, til paa egen Haand at synse med Bestemmelser af Dyr og Planter, anlægge Samlinger, gøre nye Opdagelser — et selvstændigt Arbejde, som ikke maa underburderes. — Af de Undervisningsfag, som (ved Siden af Elementærhængene) have umiddelbar praktisk Betydning, vil jeg nævne: fremmede Sprog, Geografi og Naturlære. Disse

Ågås Rytte er, jaa vidt mig bekendt, ikke omstridt, og vi kunne derfor her nojes med blot at nævne dem. At de foruden at have umiddelbar praktisk Værdi tillige fremme Elevernes Udvikling, vil vel ingen benægte.

Vi skulle dernebst i al Øorthed se, om Realskolen meddeler sine Elever Undervisningsstoffet i et saadant Omfang, at de kunne naa den tilsigtede Modenhed. Stofmængden maa naturligvis rette sig efter, hvad en normalt begavet Elev, der har naaet Eksamensalderen, overhovedet kan præstere. Det nyttet ikke at stille Forderinger, der ere jaa store, at de ikke kunne fyldestgøres; men paa den anden Side er det et rimeligt Forlangende, at de unge, før de træde ind i praktisk Virksomhed, skulle være i Besiddelse af jaa mange Kunstdabber, som de uden Overanstrengelse have funnet tilegne sig. De fleste ere vel tilboelige til at antage, at Realskolen her skyder over Maaleet, idet den Stofmængde, som kreves til almindelig Forberedelseseksamen, maa siges snarere at være for stor end for lille; i hvert Fald klages der temmelig ofte over, at Børnene ere overbevyrdede med Hjemmearbejde. Hvorvidt denne Klage er berettiget eller ikke, skal jeg ikke her indlade mig nærmere paa. Jeg vil dog bestemt hævde, at en normalt udviklet Elev, som har gennengaaet Skolen fra først til sidst uden at blive forceret frem, ikke vil have nogen Vanfælighed ved at tilegne sig den Stofmængde, som kreves ved Afslutningsproven. Ulykken er imidlertid, at det store Flertal af Realskolens Elever ikke gennengaa hele Skolen, men komme ind i en Mellomklasse, ofte daarligt forberedte i eet eller flere År, undertiden endog helt uforberedte i År, som Klasseskammeraterne have læst i flere År. At en Elev overslyttes fra den ene Skole til den anden, vil overhovedet altid medføre en Standsning i Udviklingen, i mange Tilfælde en Tilbagegang, og denne Standsning eller Tilbagegang er jaa meget mere følelig, jo ældre Eleven er, naar Forandringen sker. De Elever, som gennengaa alle Realskolens Klasser, fra den laveste til den højeste, udgøre Skolens Kærne; deres Udvikling vil være joæmt fremadskridende, uden Standsning og uden Spring, overensstemmende med Skolens Læseplan, og de ville ikke komme til at lide under

nogen Overbebyrdelse med Hjemnearbejde, jaafremt de da fra først af i Hjemmet vannes til at opfylde de Pligter, som Skolegangen medfører.

Hvad jeg har villet sige med dette lille Indlæg, er følgende: Realstolen er ikke nogen Højskole, men en Forberedelseskole, hvis Formaal er at udvikle Eleverne til en vis Modenhedsgrad. Dens Undervisningsstof er af den Bestaffenhed, at det formaaer baade at bibringe Eleverne praktiske Færdigheder og at fremme deres aandelige Udvikling, og det meddeles Eleverne i tilstrækkelig stort Omfang. Derved dygtiggøres de unge til efters fortære eller længere Tids videre Udvikling i en eller anden Højskole at inddræde i en praktisk Virksomhed og blive gode og nyttige Borgere i Samfundet. Er Realstolen jaa en Skole for Livet, eller er den det ikke?

Alm. Forberedelseseksamen 1899.

Som beskifte Censorer ved denne Eksamens modte d'Hrr. Undervisningsinspektør, Dr. phil. Ronning, Realstolebestyrerne Borresen og Hansen, Adjunkt Steenberg og Realstolelærer Christensen; desuden viste Hr. Provst Norregaard Skolen den Velwillie at deltage i Censuren.

Til Proven indstillede sig følgende 10 Elever, som alle bestod:

1. Thereje Sofie Jensen AnderSEN, Datter af Skibstomrer N., Grenaa Havn.
2. Herman Beher, Son af afdøde Dyrlege B., Grenaa.
3. Søren Peder Rasmussen BisSEL, S. af Træhandler N. G., Grenaa.
4. William Alacius Jensen, S. af Tidsskrer J., Grenaa.
5. Johannes Bonløkke NikolaiSEN, S. af afd. Gaardejer N., Alsrode.

6. Jens Nikolai Pederßen, S. af Arbejdsmænd P., Aalø.
  7. Carl Gustav Adolph Rasmussen, S. af Uhrmager N., Grenaa.
  8. Christian Wilhelm Rosenvinge, S. af Fabrikant N., Grenaa.
  9. Henrik Herman Staack, S. af Barber S., Vejleby (ved Marhus).
  10. Otto Achton Westergaard, S. af afdode Proprietær W., Djursgaard.
- Højestaaende Karakterliste viser Provens Udfald.

Oversigt over Skoleus Virksomhed i Skolenaret 1899—1900.

Nørberedelsesklassen.

Der undervises i: Religion, Dansk, Fædrelandshistorie, Geografi, Naturhistorie, Regning og Strivning. 24 Timer ugentlig.

Religion. Gennemgaaet af den gamle Pagt fra „Lovgivningen paa Sinai“ til „Rigets Deling“, af den nye Pagt fra „Johannes Dobers Hødsel“ til „Jesus Kongemagt“. Enkelte bibelske Sange lærtet udenad.

Dansk. Læst og gennemgaaet de sidste 50 Sider af Julie Heins Værebog Nr. 1 og de første 120 Sider af Nr. 2; Indholdet genskabt, flere Vers af Værebogen lærtet udenad. Lettere Stykker ere affskrevne paa Tavle.

Fædrelandshistorie. Gennemgaaet de vigtigste historiske Begivenheder fra Valdemarerernes Tid indtil Københavns Bombardement 1807.

Geografi. Den skandinaviske Halvo, Østeuropa og England.

Almindelig Forberedelseseksamen 1899.

Søbær.		Dantit.	Dantit.	Gengift.	Øvjt.	Franjt.	Historie.	Geografi.	Regning.	Måttetit.	Geometri,	Naturhjælt.	Naturlære.	Ørden.	Pointz.
1.	Thereje Andersen.....	mg	g+	mg	ug+	mg	g	mg	tg	tg+	g+	mg+	g+	mg+	92 $\frac{1}{3}$
2.	Herman Beyer.....	g+	mg+	g-	mg+	mg	mg	g+	mg	ug+	ug+	mg	mg	mg+	107
3.	Søren Højsel.....	mg+	g+	mg+	g+	g+	mg	g+	ug	mg+	mg+	mg+	mg	mg	102 $\frac{2}{3}$
4.	William Jensen.....	g	g	g	g		mg	g+	g+	mdl+	g	g+	g+	g+	65
5.	Johannes Nikolaisen.	g+	mg+	g+	g+		ug+	g+	g	g	mg+	g	mg+	mg+	84 $\frac{1}{3}$
6.	Nikolai PederSEN.	mg+	ug+	g+	ug+	mg+	ug+	ug+	ug+	mg+	ug+	mg+	mg+	g+	111 $\frac{2}{3}$
7.	Gustav Rasmussen..	mg	mg+	mg	ug+	mg+	ug+	ug	g+	mg	mg+	mg+	mg+	mg	111
8.	Christian Rosenvinge.	mg+	g+	mg+	mg+	g+	mg	mg+	mg	mg+	g	mg+	g+	mg+	98 $\frac{2}{3}$
9.	Henrik Staack.....	g	mg+	g+	mg	g	mg+	mg	mg+	g	mg	ug+	mg	mg+	99 $\frac{2}{3}$
10.	Otto Westergaard....	mg+	mg+	ug+	ug	mg+	ug+	ug+	mg	ug+	mg+	ug	mg	g+	116

Til at bestaa Proven med to fremmede Sprog kræves 65 Points, med 3 fremmede Sprog 69 $\frac{1}{3}$; til at bestaa med Udmærkelse kræves henholdsvis 112 $\frac{2}{3}$ og 120 Points.

Naturhistorie. Pattedhyrenes Naturhistorie efter Typejh-
stemet.

Regning. Indovet Sammenlægning, Ærdragning, Gang-
ning og Deling af Enere og Diere, først som Hovedregning,
senere som Tavleregning. Anførtlig Fremstilling af Sammen-
lægning med Mente og Ærdragning med Vaan. Læsning og
Skrivning af Tallene indtil 500.

1ste—2den Underklasse.

Der undervises i: Religion, Dansk, Engelsk, Fædrelands-
historie, Geografi, Naturhistorie, Regning, Skrivning og Tegning.
30 Timer ugentlig.

Religion. Efter Chr. Möllers mindre Bibelhistorie gen-
nemgaaet den gamle Vagt fra „Løggivningen paa Sinai“ til
„Israels Rige“, den nye Vagt til „Jesus Kongemagt“. I
Katekismus gennemgaaet Fadervor og 1ste Trosartikel med
Luthers Forklaringer og enkelte Skriftsteder. Nogle Salmer
lærte udenad.

Dansk. 1. Læst og gennemgaaet de første 140 Sider af
Mazens Lærebog Nr. 2; Indholdet gensfortalt. Stavning og
Afstrivning. Af Langes Sproglære gennemgaaet St. 1—12.
— 2. Læst og gennemgaaet de sidste 40 Sider af Mazens
Lærebog Nr. 2 og de første 120 Sider af Nr. 3; Indholdet
gensfortalt. Stavning, Afstrivning og Retstrivning. Af Langes
Sproglære gennemgaaet St. 13—26.

Engelsk. 1. Listovs Vedetraad I St. 1—30. — 2. Li-
stovs Vedetraad I St. 20 - 120.

Fædrelandshistorie. 1. Oldtiden og Middelalderen efter
Ottojens Fædrelandshist. for Born. Nogle Fædrelandsjange
lærte udenad. — 2. Gennemgaaet den nære Tid, repeteret
Oldtiden og Middelalderen.

Geografi. 1. Den stådinaviste Halvo, Østeuropa, Eng-
land og Tyskland. — 2. England, Mellemeuropa og Syd-
europa.

Naturhistorie. Pattedhyrenes Naturhistorie efter Typejh-
stemet.

Regning. 1. Øvelser i Tælling frem og tilbage og i Tallæsning, Sammenlægning, Fradragning og Gangning med Enere, Tiere og Hundreder. — 2. Sammenlægning, Fradragning og Gangning med Enere, Tiere, Hundreder og Tusinder; Deling med Gangtabellen som Udgangspunkt. Indvælse af Regnetegnene.

3de Underklasse.

Der undervises i: Religion, Dansk, Engelsk, Tysk, Historie, Geografi, Naturhistorie, Regning, Skrivning og Tegning. 36 Timer ugentlig.

Religion. Efter Chr. Möllers mindre Bibelhistorie gennemgaaet den gamle Pragt fra „Lovegivningen paa Sinai“ til „Rigets Deling“, den nye Pragt til „Jesus Kongemagt“. I Katekismus Trosartiklerne og 1ste—6te Bud. Nogle Salmer læste udenad.

Dansk. Læst og gennemgaaet Måhens Lærebog Nr. 3. Af Langes Sproglære gennemgaaet St. 21—43. Diktat og Genfortælling.

Engelsk. Vistovs Ledetraad II St. 1—85. Lunds Grammatik § 27—41.

Tysk. Rapers Lærebog for Begyndere §. 1—36. Grundstæd af Formlæren efter Rapers Grammatik.

Historie. Repeteret Fædrelandshistorien fra Enevældens Indforelse. Gennemgaaet Verdenshistorien til „Opdagelserne“ efter Ottos Verdenshist. for Barn.

Geografi. Repeteret Danmark, Nordeuropa, Østeuropa og Mellemeuropa; gennemgaaet Afrika, Amerika og Australien.

Naturhistorie. Krybdyr, Padder, Fisk og lavere Dyr efter Typesystemet.

Regning. Gennemgaaet de 4 Regningsarter med hencenvnte og ubenævnte Tal efter „Regnenodder“ I.

1ste Realklasse.

Der undervises i Religion, Dansk, Engelsk, Tysk, Historie,

Geografi, Naturhistorie, Aritmetik, Regning, Skrivning og Tegning. 36 Timer ugentlig.

Religion. Efter Asjens Bibelhistorie gennemgaet den gamle Pagt til Kongedømmets Indforelse, den nye Pagt til Tempelindvielsesfesten. I Katekismus Trosartillerne. Nogle Salmer læste udenad.

Dansk. Læst og gennemgaet Mathens Lærebog Nr. 5. Af Langes Sproglære gennemgaet St. 42—72 (Sætningsanalyse), Diktat, Genfortælling og enkelte lette Fristile.

Engelsk. Lijtows Vedetraad III (hele Bogen). Lund's Grammatik § 1—41.

Tysk. Rapers Lærebog for Begyndere §. 45—96. Grundtræk af Formlæren efter Rapers Grammatik.

Historie. Repeteret Fædrelandshist. efter Ottosens Lærebog for Barn. I Verdenshist. gennemgaet den indre Tid fra den franske Revolution efter Ottosens Lærebog for Barn.

Geografi. Efter Hoffmeyers større Lærebog gennemgaet Danmark, Norge, Sverrig og Rusland.

Naturhistorie. Pattedyrenes Naturhistorie efter Hvenegaard-Lassens Zoologi. Uden Lærebog gennemgaet Typer af tofimbladede Blomsterplanter.

Aritmetik. Efter Holdbergs Aritmetik gennemgaet de 4 Regningsarter med positive hele Tal samt nogle Sætninger om Operationer med stærrede Størrelser.

Regning. De fire Regningsarter i Brof. efter „Regneregnskaber II“.

Den Realklasse.

Der undervises i Religion, Dansk, Engelsk, Tysk, Fransk, Historie, Geografi, Naturhistorie, Geometri, Aritmetik, Regning, Naturlære, Skrivning og Tegning. 36 + 3 Timer ugentlig.

Religion. Efter Asjens Bibelhistorie gennemgaet den nye Pagt til Apostlenes Gerninger. I Katekismus Trosartillerne.

Dansk. Læst og gennemgaet et udvalg af Jengers Lærebøger I. Formlæren efter Mittkjens Grammatik. Øvelser i

Analyse dels i Læfestykkerne, dels i Langes Sproglære. Dif-
tat og lette Stile.

Engelst. Hansen & Magnussens Lærebog I (hele Bogen).
Lunds Grammatik (hele Bogen).

Dansk. Rapers Lærebog for Mellemklasserne §. 1—57.
Efter Rapers Grammatik Substantiver, Verber og Pronominer.

Franst. Pios Lærebog for Begyndere St. 1—70 (med
enkelte Udeladelser). Grundtræk af Formlæren.

Historie. Efter Blochs Historie for Realskoler gennem-
gaaet Hædrelandshist. til Reformationen og Middelalderens
Verdenshist.

Geografi. Efter Hoffmeyers større Lærebog Storbritan-
nien og Irland, Østeuropa, Mellemeuropa og Sydeuropa.

Naturhistorie. Efter Hvenegaard-Lassens Zoologi Æggle,
Krybddy, Padder og Fisk; efter Stroms Botanik Plantens
Formlære og typiske Familier af tofimblade Blomsterplanter.

Geometri. Efter Julins Petersens Geometri gennem-
gaaet Kap. 1—II og Teorien om kongruente Trekanter. Geome-
trisk Tegning 1 Time ugentlig.

Aritmetik. Efter Holdbergs Aritmetik gennemgaaet de
fire Regningsarter med hele, brudne, positive og negative Tal
samt flerleddede Størrelser.

Regning. Efter Christensens Regnébog for Realskoler
gennemgaaet Afsnittet om Handelslære.

Naturlære. Efter Ellingers Ærlyk gennemgaaet de Sæt-
ninger om Magnetisme og Elektricitet, som kunne bevijes ved
Hørsøg paa Skolen.

Zdie Realklasse.

Der undervises i de samme Fag som i 2den Realkl. 36
+ 3 Timer ugentlig.

Religion. Efter Assens Bibelhistorie gennemgaaet Apost-
lenes Gerninger og repeteret udvalgte Afsnit af den nye Fagt.
I Katekismus gennemgaaet Hadervor, Daaben og Nadveren.

Dansk. Efter Fengers Læsestykker I-II gennemgaaet et udvalg af dansk Litteratur (Holkevær, Holberg, Wessel, Bagesen, Blicher, Ingemann, Grundtvig, Winther, Herz, H. C. Andersen og Pal. Müllter). Øvelser i Analyse dels i Læsestykkerne, dels i Langes „Øvelsesstykker til dansk Analyse og Tegnæstning“. 30 Stile.

Engelsk. Hansen & Magnusens Lærebog II (hele Bogen); samme Æorf.s „Læsestykker“ S. 1—40 og „Engelsk Digtning“ S. 1—41. Repeteret Grammatikken. 1 Version hver anden Uge.

Tysk. Rapers Lærebog for Mellemklasserne S. 57—122 og S. 210—230. Repeteret Formlæren.

Franst. Pios Lærebog for Mellemklasserne S. 1—80. Formlæren efter Jungs Grammatik.

Historie. Efter Blochs Historie for Realskoler gennemgaaet Nordanes Historie fra 1523—1890; Verdenshistorien fra Reformationen til den franske Revolution.

Geografi. Efter Hoffmeiers større Lærebog gennemgaaet Asien, Afrika, Amerika og Australien.

Naturhistorie. Efter Hvenegaard-Lassens Zoologi gennemgaaet Leddyr og Bloddyr; efter Stroms Botanik repeteret tofimbladede Blomsterplanter og gennemgaaet enkimbladede og nogenførde Blomsterplanter samt Vækoplantter.

Geometri. Gennemgaaet Aflænnitene om Polygoner, lignede dannede Figurer, den retvinklede Trefant og Potens m. H. t. en Cirkel. Geometrisk Tegning 1 Time ugentlig. Hjemmeopgaver 1 Gang ugentlig.

Aritmetik. Gennemgaaet Aflænnitene om Potens, Proportioner og Rød samt Sætninger om Tallenes Ligedelighed. Hjemmeopgaver 1 Gang ugentlig.

Regning. Handelsregning med Anvendelse af ligninger. Hjemmeopgaver 1 Gang ugentlig.

Naturlære. Aflænnitene om Væder og Luftarter.

4de Realklasse.

Der undervises i Dansk, Engelsk, Tysk, Franst, Historie,

Geografi, Naturhistorie, Geometri, Aritmetik, Regning og Naturlære. 36 + 3 Timer ugentlig.

Dansk. Repeteret det i 3dje Realkl. læste Pensum af Litteratur og desuden gennemgaaet udvalgte Stykker af Holberg, Ewald, Thomschlæger, Heiberg, Hauch, Kaalund og Drachmann. Repeteret Grammatikken. Øvelser i Analyse dels efter Fengers Læsestykker, dels efter Langes „Øvelsesstykker“. 30 Stile.

Engelsk. Listovs Læsestykker S. 60—224; Nissens Læsebog S. 1—119 og S. 254—274. Repeteret Grammatikken. 1 Version hver Uge.

Tysk. Rapers Læsebog for Mellemklasserne S. 122—210 og S. 230—250; kurforståt c. 100 Sider af Hauffs Märchen. Repeteret Ærmlæren og gennemgaaet Sætningslæren.

Franst. Pios Læsebog for Mellemklasserne S. 80—195; kurforståt ca. 50 Sider af „Aladdin“. Repeteret Grammatikken.

Historie. Efter Blochs Lærebog gennemgaaet den nyere Tid fra den franske Revolution; repeteret hele Bogen.

Geografi. Repeteret hele Bogen.

Naturhistorie. Repeteret hele Zoologien og Botanikken.

Geometri. Gennemgaaet og repeteret hele Geometrien. Hjemmeopgaver 1 Gang ugentlig.

Aritmetik. Gennemgaaet og repeteret det Pensum, som fordrer til alm. Ærberedelseseksamen. Hjemmeopgaver 1 Gang ugentlig.

Regning. Beregning af Flader, Linier og Rumfang, sammensat Mente. Hjemmeopgaver 1 Gang ugentlig.

Naturlære. Gennemgaaet og repeteret Fysikken med Undtagelse af Lyd- og Lyslæren.

Alm. Forberedelseseksamen 1900.

Torsdag d. 21. Juni Kl. 8:	Torsdag d. 5. Juli Kl. 8:
Engelsk.	Historie.
Kl. 2: Dansk.	Lørdag d. 7. Juli Kl. 12:
Lørdag d. 23. Juni Kl. 12:	Franſk.
Dansk (6 Elever).	Onsdag d. 11. Juli Kl. 2:
Kl. 4: Dansk (5 Elever).	Naturlære.
Mandag d. 25. Juni Kl. 8:	Torsdag d. 12. Juli Kl. 8:
Naturhistorie.	Matematik (8 Elever).
Lørdag d. 30. Juni Kl. 8:	Kl. 4: Matematik (3 Elever).
Geografi.	

Aarsproven 1900.

Onsdag d. 4. Juli Kl. 8: III. Dansk Stil.	
Kl. 2: III. Engelsk Version.	
Fredag d. 6. Juli Kl. 8: III. Skriftlig Geometri. — II.	
Dansk Stil. — I. Dansk Stil.	
Kl. 2: III. Skriftlig Algebra. — II. Tegning. — I. Tegning.	
Lørdag d. 7. Juli Kl. 8: III. Regning. — II. Regning. —	
I. Regning. — 3. Dansk Stil. —	
1.—2. Diftat.	
Kl. 2: II. Skrivning. — I. Skrivning. —	
3. Tegning. — 1.—2. Tegning.	
Mandag d. 9. Juli Kl. 8: 3. Regning. — 1.—2. Regning.	
Kl. 2: 3. Skrivning. — 1.—2. Skrivning.	

Mandag d. 9. Juli Kl. 8: III. Historie. — II. Naturhistorie.	
— I. Engelsk.	
Kl. 2: III. Naturhistorie. — II. Historie.	
— I. Dansk.	

- Tirsdag d. 10. Juli Kl. 8: III. Geometri. — II. Dansk. —
I. Historie. — 3. Geografi. —
1.—2. Engelsk.
Kl. 2: III. Aritmetik. — II. Engelsk. —
I. Geografi. — 3. Naturhistorie.
— 1.—2. Geografi.
- Onsdag d. 11. Juli Kl. 8: III. Frans. — II. Tysk. — I.
Naturhistorie. — 3. Religion. —
1.—2. Religion.
Kl. 11: 1. Religion.
Kl. 2: III. Tysk. — II. Frans. — 3.
Dansk. — 1.—2. Dansk.
- Torsdag d. 12. Juli Kl. 8: III. Geografi. — 1.—2. Regning
Kl. 11: 3. Historie.
Kl. 2: III. Engelsk. — II. Geografi. —
3. Tysk. — 2. Naturhistorie
- Fredag d. 13. Juli Kl. 8: III. Dansk. — II. Naturlære. —
I. Regning. — 1.—2. Historie.
Kl. 11: II. Matematik. — 3. Engelsk.
Kl. 2: III. Naturlære. — I. Tysk. — 3.
Regning.
Kl. 4: II. Religion.
- Lørdag d. 14. Juli Kl. 8: I. Matematik.
Kl. 11: Alle Klasser Sang.
Kl. 4: Translokation og Dinnission.

NB: Elevernes Forældre og Værger og overhovedet alle,
som have Interesse for Skolen, indbrydes til at overvære de
mundtlige Prøver og Translokationen.

I Skoleaaret 1900—1901 ville følgende Bøger blive be-
nyttede i Grenaa Realskole.

1ste—2den Underklasse.

Religion: Hansen „Om Guds Rige“. Chr. Mollers

mindre Bibelhistorie. Salmebog — Dansk: Mathejs Læsebog Nr. 2 og Nr. 3 (Iste Underkl. kun Nr. 2!). Langes Sproglære. — Engelsk: Listovs Ledetraad I (kun i 2den Underkl.!). — Historie: Ottosens Fædrelandshistorie for Born. — Geografi: Klausens Geografi Geografisk Atlas. — Naturhistorie: Zahlerz's Naturhistorie (kun i 2den Underkl.!). — Regning: Regnenodder I (kun i 2den Underkl.!).

3die Underklasse.

Religion: Som i 1ste—2den Underkl. — Dansk: Mathejs Læsebog Nr. 3. Langes Sproglære. — Engelsk: Listovs Ledetraad II. Lunds Grammatik. — Tysk: Kapers og Simonsens Læsebog for Begyndere. Kapers Grammatik. — Historie: Ottosens Fædrelandshistorie for Born. Ottosens Verdenshistorie for Born. — Geografi: Hoffmeyers mindre Værebog Geografisk Atlas. — Naturhistorie og Regning: Som i 2den Underklasse.

1ste Realklasse.

Religion: Hansen „Om Guds Rige“. Assens Bibelhistorie, Salmebog. — Dansk: Mathejs Læsebog Nr. 5. Langes Sproglære. — Engelsk: Listovs Ledetraad III. Lunds Grammatik. — Tysk: Kapers og Simonsens Læsebog for Begyndere. Kapers Grammatik. Kapers Stiløvelser for Begyndere. — Historie: Som i 3die Underkl. — Geografi: Hoffmeyers større Værebog. Geografisk Atlas. — Naturhistorie: Hvenegaard-Vassingens Zoologi. Naturhistorisk Atlas. — Matematik: Holdbergs Aritmetik (sidste Udgave!). — Regning: „Regnenodder“ II.

2den Realklasse.

Religion: Walslevs Lærebog. Assens Bibelhistorie, Salmebog. Testamente. — Dansk: Jengers Læsestykker I (sidste Udgave!). Mikkelsens Sproglære for Realskoler. Langes Sproglære. — Engelsk: Hansen & Magnusens Læsebog I. Lunds Grammatik. — Tysk: Kapers Læsebog for Mellomklasserne. Kapers Grammatik. Kapers Stiløvelser for Begyndere.

Kapers tyst-danske Ordbog. — **Franst:** Jungs Elementærbog.
— **Historie:** Blochs Historie for Realskoler I. — **Geografi:**
Som i 1ste Realkl. — **Naturhistorie:** Hvenegaard-Lassens
Zoologi. Stroms Plantelære. — **Matematik:** Julius Petersens
Geometri. Holdbergs Aritmetik. — **Naturlære:** Ellingers
Fysik. — **Regning:** Christensen's Regnebog for Realskoler.

3de Realklasse.

Religion: Som i 2den Realkl. — **Dansk:** Fengers Læ-
restykker I—II. Mikkelsens Sproglære for Realskoler. Langes
„Ovelsesstykker i dansk Analyse og Tegnsætning“. Sigurd
Müllers mindste Litteraturhistorie. — **Engelsk:** Hansen &
Magnusens Lærebog II. Sammes Versionsopgaver, Digt-
samling og Lærestykker til Efstemporallesning. Ruds Gram-
matik. — **Tysk:** Kapers Lærebog for Mellemklasserne. Hauffs
Märchen. Kapers Grammatik, Stileovelser for Begyndere og
Ordbog. — **Franst:** Pios Lærebog for Mellemklasserne. Jungs
Grammatik. Ordbog. — **Historie:** Blochs Lærebog for Real-
skoler I—II. — **Geografi:** Som i 1ste Realkl. — **Naturhi-
storie:** Som i 2den Realkl. — **Matematik:** Julius Petersens
Geometri. Holdbergs Aritmetik I—II. — **Naturlære:** El-
lingers Fysik. — **Regning:** Christensen's Regnebog.

4de Realklasse.

Dansk: Fengers Lærestykker I—II. Mikkelsens Sproglære.
Langes „Ovelsesstykker“. Clausen-Bagges „Rektirningslære“.
Oehenschlegers „Hakon Jarl“. Sigurd Müllers mindste Littera-
turhist. — **Engelsk:** Som i 3de Realkl.; desuden „The little
duke“. — **Tysk:** Kapers Lærebog for Mellemklasserne. Kapers
Grammatik, Ordbog og Stileovelser for Mellemklasserne.
Hauffs Märchen. — **Franst:** Som i 3de Realkl.; desuden
„Aladdin“. — **Historie, Geografi og Naturhistorie:** Som i
3de Realkl. — **Matematik:** Julius Petersens Geometri.
Sammes Aritmetik og Algebra I—II. — **Naturlære og Reg-
ning:** Som i 3de Realkl.

Skrivebøger, Tegnebøger, Sangbøger m. m. efter nærmere Anvisning.

Elevantallet d. 1ste Juni 1900.

	Drenge	Piger	Juden- bys	Uden- bys	I alt
Forberedelsesklassen	6	3	9		9
1ste Underklasse....	8	5	12	1	13
2den Underklasse ..	6	4	9	1	10
3die Underklasse...	11	4	12	3	15
1ste Realklasse ...	7	12	15	4	19
2den Realklasse....	10	5	11	4	15
3die Realklasse....	12	5	11	6	17
4de Realklasse.....	9	2	5	6	11
I alt	69	40	84	25	109

Skolepenge.

Der betales i Forberedelsesklassen 4 Kr. maanedlig, i 1ste og 2den Underkl. 8 Kr., i 3die Underkl. og 1ste Realkl. 9 Kr., i 2den og 3die Realkl. 10 Kr. og i 4de Realkl. 12 Kr. Skolepengene opfreeses ved Maanedens Slutning, for de to sidste Maaneder af Skoleaaret i Begyndelsen af Juli.

Af Stofkende betaler den forste fuldt Kontingent, for den 2den modereres 1 Kr. maanedlig, de ovrighe have halv Friplads.

NB! De Elever, som blive indmeldte i Forberedelsesklassen, betale i 1ste Underklasse kun 6 Kr., i 2den Underkl. 7 Kr. og i 3die Underkl. 8 Kr.

Bed Indmeldelse i Skolen betales 5 Kr., dog ikke af de Elever, som indmeldes i Forberedelsesklassen; desuden betales

aarlig af hver Elev 4 Kr. i Brændselspenge, som opkraeves i Oktober. Dimittenderne betale 20 Kr. ved Indmeldelsen til Eksamens.

Elever, som indmeldes midt i Maaned, betale for den fulde Maaned, ligesom der ogsaa betales fuldt for Feriemaanederne. Dimittenderne betale for det fulde Skoleaar, hvad enten Eksamens afsluttes i Juni eller Juli. I Sygdomstilfælde af længere Varighed betales for den Maaned, hvori Sygdommen indtræffer; hvis Sygdommen indtræffer i Maanedens sidste Halvdel, tillige for næste Maaned. **NB!** Udmeldelse af Skolen maa ske med en fuld Maaneds Varsel.

Før Kommunens Tilstud til Skolen uddeles 3 hele Fripadser, som besættes af Byraadet; de Elever, som have disse Fripadser, betale intet som helst Gebyr. Før Statstilstuddet uddeles 3 hele og mindst 24 halve Fripadser, for Amtstilstuddet 4 halve. Statens og Amtets Fripadser besættes af Beftyreren.

Grenaa Realskole den 14de Juni 1900.

M. Laursen,
cand. theol. Skolebestyrer

